

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

21 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Beata Janiszewska

SSN Grzegorz Żmij

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 21 czerwca 2023 r. w Warszawie,
skargi kasacyjnej K.W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z 14 czerwca 2021 r., I ACa 857/19,

w sprawie z powództwa P. spółki akcyjnej w S.

przeciwko K.W.

o zapłatę,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania,
pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania kasacyjnego.**

(A.G.)

UZASADNIENIE

Powód P. S.A. w S. wniósł o zasądzenie od pozwanego K.W. kwoty 338 969,23 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 7 lipca 2017 r., tytułem odszkodowania za szkodę powstałą w związku ze sporządzeniem przez pozwanego jako notariusza nieważnego aktu ustanowienia hipoteki, polegającą na braku możliwości prowadzenia przez powoda egzekucji z nieruchomości stanowiącej własność D.P. (wcześniej: K.). Wyrokiem z 9 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, że 20 października 2003 r. D.K. udzieliła swojemu mężowi M.K. pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego, sporządzonego w K. przez pozwanego K.W. (Rep. A nr [...]). W pełnomocnictwie D.K. umocowała M.K.: do nabycia na jej rzecz pod dowolnym tytułem prawnym od dowolnych osób prawnych i fizycznych, na warunkach i za ewentualną cenę według uznania pełnomocnika, dowolnych nieruchomości, udziału we współwłasności dowolnych nieruchomości, praw majątkowych, do wypłacenia ewentualnej ceny, do objęcia w posiadanie, do zbycia pod dowolnym tytułem prawnym na rzecz dowolnych osób prawnych i fizycznych, na warunkach i za ewentualną cenę według uznania pełnomocnika dowolnych nieruchomości, udziału we współwłasności dowolnych nieruchomości, praw majątkowych, do pokwitowania odbioru ewentualnej ceny, do wydania w posiadanie, a także do zawarcia umów zniesienia współwłasności i umów działu spadku na warunkach według uznania pełnomocnika, do podpisywania aktów notarialnych, do negocjowania warunków umów, zaciągania kredytów, pożyczek, ustanawiania zabezpieczeń dla zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz do składania wszelkich oświadczeń, wyjaśnień i zapewnień oraz do wszelkich czynności jakie w związku z tym okażą się konieczne.

Po pewnym czasie D.P. zgłosiła się do kancelarii notarialnej pozwanego celem odwołania wyżej wskazanego pełnomocnictwa. Przy sporządzeniu oświadczenia o odwołaniu pozwany pouczył ją, że odwołanie pełnomocnictwa będzie skuteczne dopiero wtedy, gdy zostanie przez nią doręczone M.K. D.P. ostatecznie nie odwołała pełnomocnictwa, a następnie sporządziła w kancelarii notarialnej

pozwanego jeszcze szersze pełnomocnictwo dla swojego byłego męża. W razie odwołania pełnomocnictwa w innej kancelarii to pozwany byłby o tym powiadomiony i w efekcie byłaby dokonana adnotacja na oryginale pełnomocnictwa sporządzonego w jego kancelarii notarialnej. Pełnomocnictwa sporządzone przez D.P. dotyczyły wszystkich czynności, nie było żadnej sfery, która zostałaby z nich wyłączona.

Pozwany złożył do Sądu Rejonowego dla Krakowa - Podgórze w Krakowie, Wydział IV Ksiąg Wieczystych, pełnomocnictwo D.P. i wypis aktu ustanowienia hipoteki. 11 lutego 2011 r. M.K. w sporządzonym przez pozwanego akcie notarialnym Rep. A nr [...], ustanowił w imieniu D.K. hipotekę kaucyjną do kwoty 1 mln zł, na stanowiącej jej majątek osobisty nieruchomości położonej w K., utworzonej z działki nr [...] w obrębie nr [...], dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa - Podgórze w Krakowie prowadzi księgę wieczystą nr [...]. M.K. ustanowił tę hipotekę celem zabezpieczenia spłaty wierzytelności z tytułu umowy sprzedaży produktów naftowych, zawartej pomiędzy powodem a P.1 spółką z o.o. Przedmiotowe pełnomocnictwo nie budziło wątpliwości sądu wieczystoksięgowego.

W ocenie Sądu Okręgowego opisane wyżej akty notarialne zostały sporządzone w sposób zgodny z prawem i jako dokumenty urzędowe nie są obciążone wadami. Pozwany spełnił wymogi określone w art. 80 i art. 45 pr. not., bowiem sporządził oba akty notarialne w sposób zrozumiały i przejrzysty, czuwając nad należyтым zabezpieczeniem praw i słusznym interesów stron i innych osób, dla których czynność ta może powodować skutki prawne. Ponadto udzielał stronom niezbędnych wyjaśnień i pouczeń dotyczących dokonywanej czynności notarialnej. Co więcej, sporządzenie przez pozwanego dokumentu pełnomocnictwa (2003 r.) i sporządzenie aktu ustanowienia hipoteki (2011 r.) dzieli 9 lat, co oznacza, że nie zostały one sporządzone wyłącznie na potrzeby dokonania tylko jednej czynności.

Sąd pierwszej instancji uznał, że umocowanie udzielone M.K. było pełnomocnictwem rodzajowym, upoważniającym do dokonywania wszelkich czynności związanych z majątkiem mocodawczyni, w tym także do czynności związanych z nieruchomością. Brak wyraźnego sformułowania, że pełnomocnictwo pozwala na ustanowienie hipoteki na nieruchomości mocodawczyni, nie oznacza, że

pozwany nie był umocowany do dokonania tej czynności prawnej. Skoro wedle woli D.P. miało ono obejmować dokonywanie wszelkich czynności związanych z jej majątkiem, to nie sposób jest wyliczyć enumeratywnie wszystkie przypadki takich czynności i dlatego w treści pełnomocnictwa posłużono się klauzulą generalną. Mocodawczyni D.P. oświadczyła w toku sprawy, że zgodnie z jej wolą pełnomocnictwo miało być kompleksowe, szerokie, pozwalające mężowi na podejmowanie samodzielnych decyzji w zakresie jej majątku i taką wolę przekazała pozwanemu jako notariuszowi, zwracając się do niego o sporządzenie dokumentu pełnomocnictwa.

Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczności towarzyszące złożeniu oświadczenia woli o udzieleniu pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego wskazują na to, że mocodawczyni była w pełni świadoma celów, jakim miało służyć pełnomocnictwo, i że jego treść była odzwierciedleniem jej oczekiwań i woli. Ponadto do dnia wytoczenia przeciwko niej powództwa przez powoda mocodawczyni nigdy wcześniej nie kwestionowała faktu obciążenia nieruchomości hipoteką. D.P. miała świadomość istnienia ograniczonego prawa rzeczowego, ponieważ została skutecznie zawiadomiona przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Podgórze w Krakowie, Wydział Ksiąg Wieczystych, o wpisie hipoteki kaucyjnej na jej nieruchomości. W kontekście dokonanego 11 lutego 2011 r. wpisu hipoteki do działu IV KW nr [...], Sąd Okręgowy zauważył, że czynność będąca podstawą wpisu do księgi wieczystej podlega badaniu i ocenie przez sąd wieczystoksięgowy pod względem formalnym i materialnym. Gdyby zatem sąd wieczystoksięgowy powziął wątpliwości co do skuteczności lub ważności aktu ustanowienia hipoteki, to nie dokonałby wpisu w księdze wieczystej. W zakresie ustanowienia hipoteki ustawodawca nie wymaga bowiem - co do zasady - pełnomocnictwa szczególnego. Pełnomocnictwo rodzajowe powinno określać rodzaj czynności prawnej objętej umocowaniem oraz jej przedmiot. Potwierdza to tezę, że pełnomocnictwo udzielone przez D.P. obejmowało umocowanie jej męża do ustanowienia hipoteki na jej nieruchomości, a tym samym oznacza, że pozwany dochował wszelkiej staranności przy sporządzaniu wyżej wspomnianego aktu.

Odnosząc się do zarzutu powoda, że Sąd Rejonowy dla Krakowa - Podgórze w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z 9 marca 2017 r., I C 1797/16/P, uznał, iż w jego

ocenie akt ustanowienia hipoteki z 11 lutego 2011 r. obarczony jest wadą nieważności, Sąd Okręgowy stwierdził, że poglądy prawne zawarte w uzasadnieniu tego orzeczenia nie są wiążące w przedmiotowej sprawie i nie są objęte powagą rzeczy osądzonej. Zdaniem Sądu pierwszej instancji granicę mocy wiążącej określa sentencja wyroku rozstrzygająca o żądaniach stron, natomiast - co do zasady - nie rozciąga się ona na zawarte w uzasadnieniu orzeczenia ustalenia faktyczne i oceny dotyczące stosunku prawnego. Sąd Okręgowy zauważył przy tym, że wpis hipoteki nadal widnieje w księdze wieczystej nowego nabywcy nieruchomości.

Sąd Okręgowy wskazał także, że powód nie wykazał, aby poniósł szkodę w związku ze sporządzeniem aktu notarialnego przez pozwanego. Uzyskując korzystny dla siebie wyrok przeciwko M.K. i E.H., powód powinien dochodzić roszczeń od tych osób, jako solidarnie odpowiedzialnych za zobowiązanie spółki P.1, a nie od pozwanego, który w sposób prawidłowy sporządził akty notarialne zgodnie z wolą stron. Sąd pierwszej instancji zauważył, że przedłożona przez powoda wycena nieruchomości z 2014 r. nie uwzględnia okoliczności, że w dziale IV księgi wieczystej zamieszczone zostały wpisy hipoteki przymusowej z 2016 r. na rzecz Urzędu Skarbowego na sumę ponad 3 000 000 zł, co powoduje, że nie ma pewności, czy egzekucja z nieruchomości byłaby skuteczna. Ponadto okoliczności ujawnione w sprawie wykluczają – w świetle zasad doświadczenia życiowego – konieczną dla przyjęcia adekwatnego związku przyczynowego hipotezę, wedle której w razie odmowy przez notariusza sporządzenia aktu ustanowienia hipoteki na nieruchomości D.P., powód byłby w innej sytuacji finansowej niż obecnie i miałaby możliwość egzekucji ze wspomnianej nieruchomości.

Na skutek apelacji powoda Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z 14 czerwca 2021 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 338 969,23 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 7 lipca 2017 r. do dnia zapłaty i orzekł o kosztach postępowania. Sąd odwoławczy nie podzielił stanowiska Sądu Okręgowego, że pełnomocnictwo udzielone M.K. przez D.P. upoważniało do dokonywania wszelkich czynności związanych z majątkiem mocodawczyni, w tym także do czynności związanych z nieruchomością. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie było podstaw, aby na podstawie tego pełnomocnictwa ustanawiać zabezpieczenie dla zobowiązań innych osób niż

D.P. Na podstawie przedmiotowego pełnomocnictwa M.K. mógł ustanowić hipotekę na nieruchomości mocodawczyni tylko na zabezpieczenie kredytu przez nią zaciągniętego, nie był natomiast uprawniony do ustanowienia hipoteki zabezpieczającej kredyt zaciągnięty przez siebie lub inne osoby trzecie. Sąd drugiej instancji stwierdził, że bez znaczenia jest okoliczność, iż D.P. nie kwestionowała faktu obciążania nieruchomości hipoteką aż do dnia wytoczenia przeciwko niej powództwa przez powoda. Kluczowe znaczenie należy bowiem przypisać stanowisku procesowemu D.P. prezentowanemu w postępowaniu wytoczonym przeciwko niej przez powoda, w ramach którego jednoznacznie kwestionowała okoliczność, jakoby udzielone pełnomocnictwo uprawniało do ustanowienia hipoteki.

Sąd Apelacyjny stwierdził też, że nie można zakładać, aby kwestia pełnomocnictwa do ustanowienia hipoteki była przedmiotem badania Sądu Rejonowego dla Krakowa - Podgórze w Krakowie, który 11 lutego 2011 r. dokonał wpisu hipoteki do działu IV księgi wieczystej nr [...]. Nie podzielił także stanowiska Sądu Okręgowego, że sądy orzekające w sprawie nie są związane wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa - Podgórze w Krakowie z 9 marca 2017 r., przy czym zastrzegł, że nie występuje tu związanie w klasycznym ujęciu wynikającym z art. 365 § 1 k.p.c., ze względu na to, że inne są strony tego postępowania oraz jego przedmiot. Sąd odwoławczy wskazał, że wyrok oddalający powództwo o część świadczenia wiąże sąd w zakresie braku odpowiedzialności pozwanego w takiej sprawie wobec powoda, także co do pozostałej części świadczenia, jeżeli obie części roszczenia wynikającego z tego samego stosunku prawnego oparte są na tych samych okolicznościach faktycznych. Sąd nie mógłby więc uwzględnić kolejnego powództwa (co do pozostałej części świadczenia), chyba że po wydaniu poprzedniego wyroku uległyby zmianie okoliczności sprawy. Dlatego gdyby powód pozwał D.P. o zapłatę pozostałej kwoty, to powództwo zostałoby oddalone z tej przyczyny, że ta sprawa została częściowo rozstrzygnięta i każdy kolejny sąd musiałby się kierować rozstrzygnięciem w sprawie o zapłatę kwoty 20 000 zł. Co więcej, nawet w razie zbycia nieruchomości przez D.P., również nabywca nieruchomości mógłby skutecznie odwoływać się do powołanego wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Podgórze w Krakowie. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, przy ocenie zasadności roszczenia powoda przeciwko pozwanemu należy brać pod

uwagę wynik wspomnianej sprawy i uznać, że pozwany odpowiada za skutki sporządzenia nieważnego aktu ustanowienia hipoteki. Przy tym występuje też adekwatny związek przyczynowy między wadliwością aktu notarialnego i brakiem możliwości zaspokojenia się przez powoda z nieskutecznie ustanowionych zabezpieczeń. Pozwany ponosi więc odpowiedzialność deliktową za sporządzenie aktu ustanowienia hipoteki, na podstawie art. 49 w zw. z art. 80 pr. not. oraz art. 415 w zw. art. 361 § 1 k.c.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. Zarzucił naruszenie: (1) art. 65 § 1 i § 2 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie w zakresie oceny pełnomocnictwa z 20 października 2003 r. udzielonego M.K. przez D.P.; (2) art. 49 pr. not. w zw. z art. 415 k.c. w zw. z art. 67 u.k.w.h. przez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że K.W. działając jako notariusz dopuścił się bezprawnego zachowania w postaci sporządzenia nieważnego aktu ustanowienia hipoteki; (3) art. 626⁸ § 6 w zw. z art. 365 § 1 k.p.c. przez bezpodstawne przyjęcie, że Sąd Apelacyjny nie jest w niniejszej sprawie związany prawomocnym wpisem z 11 lutego 2011 r. dokonanym w dziale IV księgi wieczystej nr [...] prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Podgórze w Krakowie; (4) art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego; (5) art. 366 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa - Podgórze w Krakowie z 9 marca 2017 r. w sprawie pomiędzy powodem i D.K. wiąże Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie. Na tej podstawie skarżący wnosil o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powód wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna zasługuje na uwzględnienie w zakresie, w jakim skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku w całości i przekazaniem sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Ma rację skarżący, zarzucając naruszenie art. 65 § 1 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie w zakresie oceny pełnomocnictwa udzielonego M.K.

przez D.P. Wykładnia oświadczeń woli polega na ustalaniu ich znaczenia, czyli sensu. Zgodnie z powołanym przepisem, oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Natomiast zgodnie z § 2 powołanego artykułu, w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Wyrażone w przytoczonych przepisach reguły interpretacyjne grupują się wokół dwóch wartości. Są nimi z jednej strony wola (intencja) osoby dokonującej czynności prawnej, zaś z drugiej zaufanie, jakie budzi złożone oświadczenie woli u innych osób. Odpowiednio do tych wartości w doktrynie wyróżnia się: subiektywną metodę wykładni (zorientowaną na wolę osoby składającej oświadczenie woli), metodę obiektywną (akceptującą punkt widzenia adresata), a także kombinowaną metodę wykładni (uwzględniającą obie wspomniane wartości).

W uchwale składu 7 sędziów z 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zgodnie z kombinowaną metodą wykładni, priorytetową regułą interpretacyjną oświadczeń woli składanych indywidualnie adresatom, jest rzeczywista wola stron. Zastosowanie tej reguły wymaga wyjaśnienia, jak strony rzeczywiście zrozumiały złożone oświadczenie woli, a w szczególności, jaki sens łączyły z użytym w oświadczeniu woli zwrotem lub wyrażeniem. W razie ustalenia, że były to te same treści myślowe, pojmowany zgodnie sens oświadczenia woli trzeba uznać za wiążący. Sens świadczenia woli ujętego w formie pisemnej, czyli wyrażonego w dokumencie, ustala się przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu. W procesie jego interpretacji podstawowa rola przypada językowym regułom znaczeniowym. Wykładni poszczególnych wyrażeń dokonuje się z uwzględnieniem kontekstu, w tym także związków treściowych występujących między zawartymi w tekście postanowieniami. Uwzględnieniu podlegają również okoliczności, w jakich oświadczenie woli zostało złożone, jeżeli dokument obejmuje takie informacje, a także cel oświadczenia woli wskazany w tekście lub zrekonstruowany na podstawie zawartych w nim postanowień.

W orzecznictwie wskazuje się, że kombinowana metoda wykładni obejmuje dwie fazy. W fazie pierwszej należy ustalić sens oświadczenia woli, kierując się wspólnym dla stron czynności rozumieniem tego oświadczenia (wykładnia

subiektywna). Natomiast w wypadku rozbieżności w rozumieniu przez strony złożonego oświadczenia, konieczne jest przejście do fazy drugiej (wykładni obiektywnej). W tej fazie konieczne jest ustalenie, jak adresat oświadczenia je zrozumiał i jak zrozumieć powinien. Przy tym tekst nie stanowi wyłącznej podstawy wykładni ujętych w nim oświadczeń, lecz konieczne jest również zbadanie zamiaru i celu stron, który nie musi być celem uzgodnionym, lecz wystarcza cel zamierzony przez jedną i wiadomy drugiej, a także kontekstu faktycznego w jakim umowę uzgadniano i zawierano oraz okoliczności towarzyszących złożeniu oświadczenia woli. Nawet jednoznacznie ustalony na podstawie reguł językowych sens oświadczenia woli nie zwalnia sądu w procesie jego wykładni od uwzględnienia innych dyrektyw interpretacyjnych. Nie można też zapominać, że zasady wykładni oświadczeń woli stron umowy nakazują przyjęcie założenia, iż wola stron była racjonalna i miała na celu osiągnięcie rezultatu zgodnego ze zdrowym rozsądkiem i interesem stron (zob. postanowienie SN z 14 czerwca 2023 r., I CSK 1126/23).

Pełnomocnictwo rodzajowe powinno określać rodzaj czynności prawnej objętej umocowaniem oraz jej przedmiot. Jeżeli rodzaj czynności prawnej nie jest w pełnomocnictwie określony w sposób wyraźny, dla ustalenia rzeczywistej woli reprezentowanego mają zastosowanie reguły interpretacyjne obowiązujące przy tłumaczeniu oświadczeń woli (art. 65 k.c.) (zob. wyrok SN z 4 listopada 1998 r., II CKN 866/97). Treść pełnomocnictwa powinna być wykładana zgodnie z zasadami dotyczącymi wykładni oświadczeń woli, w szczególności art. 65 § 1 k.c. (zob. postanowienie SN z 5 lipca 2019 r., IV CSK 633/18). Udzielenie pełnomocnictwa innej osobie do działania w imieniu mocodawcy, oznaczonym w pełnomocnictwie zakresie, następuje w drodze jednostronnej czynności prawnej.

Oceniając na gruncie niniejszej sprawy istnienie umocowania pełnomocnika do zastępowania mocodawczyni przy dokonaniu danej czynności prawnej, nie można opierać się przede wszystkim na subiektywnym stanowisku reprezentowanej co do zamierzonego zakresu umocowania. Należy zauważyć, że przedmiotowe pełnomocnictwo było bardzo szerokie, odnosiło się do licznych czynności prawnych, a więc jego wykładnia powinna uwzględniać cel jego udzielenia, w tym funkcjonowanie w sytuacjach obrotu, kiedy dokument jest przedkładany kontrahentom i sądom. Wykładnia tego pełnomocnictwa musi więc być

zobiektywizowana i uwzględniać wskazany cel szerokiej reprezentacji mocodawcy w obrocie.

Ponadto w orzecznictwie przyjmuje się, że świadome tolerowanie działania innej osoby jako pełnomocnika, przejawiające się wiedzą o takim działaniu i brakiem wobec niego sprzeciwu, może być uznane za konkludentne udzielenie pełnomocnictwa. Pogląd ten opiera się na słusznym założeniu, że ten kto znosi działanie innej osoby jako pełnomocnika, ujawnia wolę jej umocowania, i to zarówno wobec niej, jak i wobec osoby, z którą dokonała ona czynności w cudzym imieniu (zob. wyrok SN z 29 listopada 2018 r., IV CSK 375/17). Wprawdzie w rozpoznawanej sprawie pełnomocnictwo zostało udzielone, a ponadto - udzielone w formie aktu notarialnego, lecz dla wykładni tego pełnomocnictwa zmierzającej do określenia zakresu umocowania pełnomocnika również ma znaczenie zachowanie mocodawcy po złożeniu oświadczenia o jego udzieleniu, polegające na braku kontrreakcji na liczne czynności prawne dokonywane w jej imieniu.

W przedmiotowej sprawie Sąd Apelacyjny zaniechał dokonania wnikliwej wykładni oświadczenia woli D.P. obejmującego udzielenie pełnomocnictwa jej mężowi M.K., ograniczając się do sformułowania ogólnych uwag co do jego zakresu. W szczególności Sąd odwoławczy nie zbadał okoliczności udzielenia tego pełnomocnictwa, celu jego udzielenia, a także zakresu, w jakim pełnomocnik korzystał z udzielonego mu pełnomocnictwa. Tymczasem należało dokonać analizy nie tylko samej treści pełnomocnictwa, lecz także ocenić je na podstawie innych dyrektyw interpretacyjnych. Konieczne było dokonanie wykładni przedmiotowego pełnomocnictwa nie tylko w aspekcie subiektywnym (tj. z punktu widzenia mocodawcy), lecz również z uwzględnieniem aspektu obiektywnego, tj. pozostawania pełnomocnictwa przez wiele lat w obrocie prawnym, a w konsekwencji zaufania, jakie budziło ono u osób pozostających z pełnomocnikiem mocodawcy w różnych stosunkach prawnych. Ustaleń tych, a następnie na ich podstawie ocen prawnych, powinien dokonać Sąd Apelacyjny ponownie rozpoznając sprawę.

Nie zasługiwał natomiast na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Zgodnie

z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Tymczasem skarżący, formułując zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., w rzeczywistości zmierzał do podważenia ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Apelacyjny.

Wobec treści zapadłego w niniejszej sprawie wyroku uchylającego w całości zaskarżone orzeczenie i przekazującego sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, na obecnym etapie postępowania niecelowe było odnoszenie się przez Sąd Najwyższy do pozostałych zarzutów zawartych w skardze kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

(M.M.)

[ał]